

syner sig, før de behøver dem, og køber mere, end de har Brug for, og det vil derfor let komme til at virke ganske modsat af, hvad Hensigten er. En Mængde af de Varer, der er nævnt i den ofte omtalte Indstilling fra Valutakommisjonen af 1920, er af en saadan Art, at en Rationering af disse vilde være komplet umulig; i hvert Tilfælde vilde den føre til en saadan Vilkaarlighed, at den ikke kunde praktiseres uden at medføre overordentlig stor Urimelighed. Man kunde naturligvis vedtage et Importforbud; men det vilde ogsaa komme til at virke overmaade uheldigt og være urimeligt overfor handlende, som ikke har forsynet sig, medens Tid var, men som dog har rimeligt Krav paa at faa Andel i Varer, som de tidligere har ført. Endelig er det en Kendsgerning, at Importregulering let medfører Vanskeligheder overfor Udlandet — det har vi haft Beviser paa. Lovforslaget har altsaa intet som helst med Importregulering eller Rationering at gøre. Det indskrænker sig til den Opgave at kontrollere Omsætningen af Penge.

Der har herhjemme og i Udlandet udviklet sig en mærkelig Tendens, kan man sige, til at spekulere i Penge. At den Slags Spekulationer kan være gavnlige for visse Formaal, skal jeg ikke bestride, og under normale Forhold kan det godt være, at de i og for sig ikke er saa farlige for et Land. Men som Udviklingen har taget Fart og efter det Omfang, Spekulationen har taget, tror jeg, alle maa erkende, at den Spekulation, der sker i Penge, i høj Grad bidrager til at forøge de Svingninger, der naturligt er i Kurserne, og det er overmaade uheldigt. Endvidere er det meget vanskeligt at kontrollere, hvad der er Arbitrageforretning, og hvad der er virkelig Spekulation. Dertil fordres et ret indgaaende Kendskab. Arbitrageforretningen er i det hele en Forretning, som den almindelige Handel kun i meget ringe Grad beskæftiger sig med. Bankerne gør det, men selv om Banker og Vekselerere skulde komme til at undvære noget af den Forretning, de i den senere Tid har haft derved, tror jeg ikke, det vilde være til nogen større Skade.

Hvis der oprettes en Oplysningscentral, som Lovforslaget tilsigter, tror jeg, det vil have sin Betydning. Naar der i § 3 kun søges Bemyndigelse til at kræve Oplysning om, hvilken fremmed Valuta man er i Besiddelse af, derunder Fonds og Valutatilgodehavender, er det ikke, fordi man ikke straks agter at kræve disse Oplysnin-

ger, men man vil ikke gerne være forpligtet til at kræve Oplysning om de allermindste Beløb og maaske heller ikke om Valuta, som er i saa lav en Kurs, at det ingen Rolle spiller at kende, om der ligger noget mere eller mindre af den Slags. Det, man tilsigter at skaffe Oplysning om, er altsaa Valuta, som det kan have Interesse at kende, og det er Hensigten at kræve Oplysning derom saa hurtigt som muligt.

Undersøgte Omstændigheder faar Valutacentralen Bemyndigelse til at kræve fremmed Valuta afleveret til Valutaegaliseringsfonden: naar man mener, den er erhvervet i Spekulationsøjemed, som er skadeligt, eller hvis det drejer sig om Kapitalflugt, eller hvis vedkommende er i Besiddelse af Valuta til Formaal, man anser for skadelige. Derimod er det aldeles ikke Meningen at kræve al fremmed Valuta afleveret, thi det er givet, at der er mange Virksomheder, som har et naturligt og rimeligt Krav paa at ligge med fremmed Valuta. Det gælder saaledes, maaske i særlig Grad, de store Virksomheder, som arbejder i Udlandet, og som paa Grund af de Forpligtelser, de har paataget sig, hvis de ikke skal løbe en særlig Risiko, maa ligge med fremmed Valuta, og jeg nævner udtrykkeligt, at hertil maa regnes en normal og rimelig Driftskapital. Der er ogsaa Forsikringselskaber og mange andre — jeg skal ikke nævne dem alle —, som har naturlig Anledning til at ligge med fremmed Valuta. Det er ikke Meningen, at man vil gribe ind paa noget Omraade, hvor man kan genere den legitime Handel; det er kun Spekulationen og Kapitalflugten, man vil til Livs. I sidste Stykke af § 3 er der givet nærmere Regler for, efter hvilken Kurs man skal afregne den Valuta, der eventuelt kræves afleveret til Valutaegaliseringsfonden. Disse Regler er saaledes, at de altid vil være i Sælgerens Favør; han kan aldrig faa mindre end Kursen paa Afleveringsdagen, men i visse Tilfælde kan han faa mere, og det haaber jeg, man finder rimeligt, da Sælgeren jo ikke selv bestemmer den Dag, han skal aflevere Valutaen.

§ 4 bestemmer, at Køb eller Salg af Valuta kun maa finde Sted gennem Valutaegaliseringsfonden, Nationalbanken og de 4 private Hovedbanker samt gennem Banker, Bankiers og Vekselerere, der hertil har faaet Bemyndigelse af Valutacentralen. Dette udtrykker, at man heller ikke paa dette Omraade i højere Grad end nødvendigt har tænkt sig at gribe forstyrrende ind og hindre de Virksomheder, der hidtil har handlet med fremmed Valuta, men Opgaven